

бізнес-плану і методичних вказівок щодо використання науково-технічної інформації у фаховій економічній діяльності.

Ми пропонуємо такі висновки стосовно заочного навчання:

1) дотримуватись принципу максимальної індивідуалізації завдань, консультацій і роботи із студентами впродовж семестру;

2) більше уваги приділити самостійному вивченню курсу «системи технологій промисловості» на прикладах діючих підприємств;

3) курс на індивідуалізацію пізнавальної діяльності студентів вимагає значного поліпшення методичного забезпечення навчального процесу;

4) переорієнтація навчально-виховного процесу на активізацію пізнавальної діяльності студентів, зростання їхньої самостійності призводить до зростання навантаження на викладачів, що необхідно враховувати, вносячи відповідні корективи в нормативи навантаження.

В. І. Тинний викл.,
Н. А. Шамхалова ст. викл.,
Н. М. Голуб ст. викл.,
кафедри іноземних мов ФЕФ

АКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: КОНТРОЛЬ ЗАСВОЄННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

Вивчаючи особливості розвитку системи освіти на сучасному етапі, необхідно відзначити характерні якісні зміни у засобах поточного та підсумкового контролю знань студентів, що у поєднанні із змінами у змісті, методах та технологіях навчання є необхідною умовою подальшого розвитку вітчизняної системи освіти.

Однією із головних цілей впровадження нових засобів контролю є стимулювання самостійної роботи студентів, їх заохочення до поглибленого вивчення предмету. Тому, великого значення набуває застосування у навчальному процесі активних методів навчання, як одного із ефективних засобів реалізації вищезазначеної мети. При використанні цих методів важливу роль відіграє відповідна оцінка діяльності та знань студентів, яка одночасно виконує мотивуючу функцію. Однією із форм застосування оцінки є рейтингова, яка крім знань враховує активність, систематичність та результативність роботи студентів протягом усього терміну навчання, що є важливим для формування висококваліфікованого фахівця у відповідній галузі економіки.

Розглянемо особливості застосування активних методів та засобів контролю знань при дистанційній формі навчання. Однією із

важливих складових ефективності будь-якої навчальної програми (як дистанційної, так і традиційної) є оптимальна організація етапу оцінювання знань, вмінь та навичок, набутих студентами. Викладачі можуть використовувати широкий спектр формальних та неформальних засобів для визначення успішності навчання студентів. Комплекс дидактичного забезпечення формальних засобів можна розділити на два блоки: контрольний; комунікативний.

Перший блок містить у собі різного виду тести: для визначення вихідного (стартового) рівня підготовки студентів; для проміжного і підсумкового контролю та ін. До другого блоку віднесемо: графік і види поточних консультацій з використанням сучасних засобів комунікації; графік особистих зустрічей з педагогами-кураторами і педагогами-координаторами за різними областями знань.

Практика переконує, що при підборі завдань необхідно враховувати специфіку навчальних дисциплін. Контрольно-комунікативні дидактичні засоби забезпечують виконання наступних функцій: навчальної, контролюючої, комунікативної, організаційної, рефлексивної. Крім того, вони дозволяють встановити оптимальний зворотний зв'язок між учасниками процесу дистанційного навчання.

Змістовна навчальна інформація представлена в трьох видах: теоретичному, аудиторно-практичному, розрахованому на самостійну роботу. Вона повинна забезпечувати кілька видів контролю: попередній, поточний, рубіжний і підсумковий. Контроль навчальної діяльності студентів сприяє розвитку і формуванню таких якостей, як самоконтроль, флексія та ін.

До неформальних засобів оцінювання ефективності навчального процесу можна віднести широкий спектр індивідуальних методик викладачів. Досить часто точні оцінки надають можливість викладачу корегувати навчальний процес.

Інтегративна оцінка навчання є підсумком поточної успішності та оцінки екзамену. Противагою формального контролю є само- та взаємоконтроль, однією із форм якого є активні методи навчання. На заняттях у так званих малих творчих групах (командах) найбільш важливою є самостійність студентів у вивченні проблемних питань в межах курсу. Групи з 3-5 студентів презентують заздалегідь підготовлені питання. В кожній групі обов'язково обирається координатор. Щоб студенти активно ставились до дискусійного процесу, їх висновки та зауваження необхідно оцінювати. Доцільно, щоб підсумкове оцінювання включало оцінки викладача і студентів. Заключний етап в дискусії є особливо важливим, насамперед, у визначенні самими студентами важливості того, про що саме вони ді-

зналися під час підготовки до дискусії та за допомогою обговорення теми на занятті. Проведення презентації певної теми (доповіді у малих групах) дозволяє оцінювати як мовленнєві, так і комунікативні навички студентів, а саме такі вміння: спрямувати свою інформацію до слухачів; правильно побудувати презентацію; переконати слухачів у слушності того, про що доповідається; запросити до дискусії; спілкуватися із слухачами.

Можна виділити такі етапи підготовки та проведення заняття в малих групах: визначення теми чи тем; підбір матеріалу та його опрацювання; письмове викладення виступу (міні-доповіді) за певною схемою визначеною викладачем; презентація теми (тем) командами; обговорення презентації; аналіз та оцінювання роботи учасників.

Оцінювання роботи учасників такого заняття у малих творчих групах починається на етапі опрацювання студентами матеріалу, який вони підбирають додатково до базового тексту за визначеною темою. Цей матеріал у письмовому викладенні або комп'ютерний варіант перевіряє та оцінює викладач. Під час виступу команди всі інші учасники заповнюють листки оцінювання. Після виступів викладач підраховує бали та оголошує переможців. Підсумкова оцінка кожного студента-учасника охоплює бали за: участь у занятті; індивідуальну доповідь; перемогу команди; участь в обговоренні презентацій.

На нашу думку, залік можна провести у формі командної презентації за тематикою навчального матеріалу опрацьованого у семестрі. Це надасть можливість визначити рейтинг студента на певному етапі навчання з даної дисципліни.

В. І. Філіпенко, канд. екон. наук,
доцент кафедри міжнародної економіки

РОЛЬ СУЧАСНИХ ФОРМ І МЕТОДІВ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ У МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО ПІДВИЩЕННЯ УСПІШНОСТІ

В останній час широкого розповсюдження набув метод контролю знань на основі тестування. Якщо тестування відбувається за допомогою комп'ютера, то воно не потребує значних витрат навчального часу на виконання завдань і особистого часу викладача на їх перевірку. При комп'ютерному тестуванні автоматизовано реалізуються всі елементи контролю (перевірка знань, їх оцінка та облік).

Найбільш поширеними є так звані відкриті тести, коли студент обирає одну або декілька відповідей із переліку запропонованих варі-